

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИВАТНА УСТАНОВА
«ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНО-
ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ
«БЕЙТ-ХАНА»

**Кафедра гуманітарної та соціально-
економічної підготовки**

Правовий захист осіб з обмеженими можливостями в Україні

(назва навчальної дисципліни)

**РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни**

підготовки _____ **магістрів**
(назва рівня вищої освіти)
галузі знань _____ **01 Освіта / Педагогіка**
(шифр і назва галузі знань)
спеціальності _____ **013 Початкова освіта**
(код і найменування спеціальності)

2020 рік

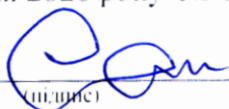
Робоча програма навчальної дисципліни «Правовий захист осіб з обмеженими можливостями здоров'я в Україні» спеціальності 013 Початкова освіта освітньо-професійної програми підготовки магістрів для здобувачів вищої освіти VI курсу.

Розробник: Виноградов Геннадій Миколайович, кандидат історичних наук, доцент

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри гуманітарної та соціально-економічної підготовки

Протокол від «28» серпня 2020 року № 1

Зав. кафедри

(підпис)

О. С. Самойлов
(прізвище та ініціал)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми «31» серпня 2020 року

Гарант освітньої програми

(підпис)

А. П. Самодрин
(прізвище та ініціал)

Робоча програма перевірена навчально-методичним відділом «31» серпня 2020 року

Завідувач навчально-методичного відділу

(підпис)

І. В. Зеркаль
(прізвище та ініціал)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисциплін за формами навчання	
	Денна	Заочна
Статус дисципліни – обов’язкова	Обов’язкова	Обов’язкова
Мова викладання	українська	українська
Передумови вивчення навчальної дисципліни (які дисципліни мають передувати вивченню)	-	-
Курс	6	6
Семестр	3	3
Загальний обсяг годин / кредитів	120/4	120/4
Кількість змістовних модулів	1	1
Годин на аудиторне вивчення	40	12
Годин на самостійне вивчення	80	108
Форма підсумкового контролю	Залік	Залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Правовий захисти осіб з обмеженими можливостями в Україні» є ознайомлення студентів з правовими засадами охорони дитинства в Україні на основі вивчення вітчизняного законодавства та міжнародних нормативно-правових актів, набуття ними теоретичних і практичних навичок у даній галузі.

Основними **завданнями** навчальної дисципліни «Правовий захисти осіб з обмеженими можливостями в Україні» є

- аналіз міжнародних та вітчизняних законодавчих і нормативно-правових актів у галузі охорони дитинства, розуміння основних принципів правового захисту осіб з обмеженими можливостями в Україні;
- орієнтування у галузях права, законодавчому забезпеченні та реальному стані дотримання правового захисту осіб з обмеженими можливостями в Україні (цивільна відповідальність неповнолітньої особи, специфіка та особливості трудового законодавства в Україні для неповнолітніх: загальна характеристика законів про працю, робочий час і час відпочинку дітей та підлітків);
- вивчення категорій соціально-незахищених неповнолітніх, заходи щодо захисту та підтримки соціально-незахищених категорій неповнолітніх в контексті проблеми правового захисту осіб з обмеженими можливостями в Україні
- розуміння прав та обов'язків батьків, дітей, інших членів сім'ї та роди-

чів, процедури встановлення чи припинення опіки над неповнолітніми особами в межах правового захисту осіб з обмеженими можливостями в Україні.

- дослідження проблеми правовий захисту осіб з обмеженими можливостями в Україні в міжнародному контексті.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Компетентності, що формуються:

ЗК 3. Здатність працювати в команді у мільтидисциплінарному та мультикультурному середовищі відповідно до моральних, духовних, етичних і правових норм та на основі толерантності.

СК 4. Готовність до здійснення управління та адміністрування освітнього процесу в початковій школі: здатність скеровувати свої педагогічні дії відповідно до нормативно-правової бази освіти України та професійної етики; налагодження партнерства із соціальними інституціями.

СФК.2 Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з інклюзивним навчанням, здійснення психолого-педагогічного супроводу навчання дітей з особливими освітніми потребами.

Програмні результати навчання:

ПРН 10. Застосовувати знання законодавчої та нормативно-правової бази освіти в Україні; міжнародних та державних актів України в галузі охорони дитинства, правового захисту осіб з особливими потребами в професійній діяльності.

СПРН 1. Відтворювати теоретико-методологічні, нормативно-правові та організаційно-методичні засади організації інклюзивної освіти; здійснювати планування алгоритму та застосування технологій психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими потребами в процесі інклюзивної освіти.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Правовий захист осіб з обмеженими можливостями здоров'я в Україні» студент повинен **знати:**

- про основні проблеми інвалідів в українському суспільстві;
- сутність їх соціального захисту, відмінності змісту понять “соціальний захист” і “соціальне забезпечення” та особливості правовідносин щодо соціального захисту;
- повноваження державних органів та громадських організацій у сфері соціального захисту громадян з обмеженими можливостями здоров'я;
- сутність поняття “інвалідність” та порядок її встановлення;

- правовий статус інвалідів як суб'єктів правовідносин у сфері праці, освіти, пенсійного забезпечення;

Уміти:

- орієнтуватися у законодавчій базі щодо забезпечення прав громадян з обмеженими можливостями здоров'я;
- розтлумачувати права та гарантії даної категорії осіб у сфері освіти та праці, соціального захисту та пенсійного забезпечення;
- пояснювати сутність основних понять;
- надавати консультативно-правову допомогу особам з обмеженими можливостями здоров'я, у разі, якщо вони її потребують;
- орієнтуватись у поняттях «праця інвалідів», «професійна реабілітація інвалідів», «система професійної реабілітації інвалідів»;
- аналізувати чинну систему професійної реабілітації інвалідів в Україні та виявляти основні проблемні питання, що перешкоджають її ефективному функціонуванню.

4. Зміст програми навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Правовий захист осіб з обмеженими можливостями в Україні

Тема 1. Українське законодавство з питань правового захисту осіб з обмеженими можливостями в Україні. Провідні тенденції в розвитку національного законодавства в даній сфері. Особливості впливу внутрішніх та зовнішніх факторів

Тема 2. Міжнародні нормативно-правові акти з питань правового захисту осіб з обмеженими можливостями. Критичний розгляд основних документів та принципів міжнародного досвіду у відповідній сфері

Тема 3. Конвенція ООН про права осіб з обмеженими можливостями та особливості її реалізації в Україні. Аналіз обставин створення зазначеної конвенції та впровадження її положень в міжнародних відносинах

Тема 4. Загальна характеристика положень кодексів України, що пов'язані з правовим захистом осіб з обмеженими можливостями. Труднощі та успіхи національного досвіду. Існуючі стереотипи та упередження й шляхи їх подолання.

Тема 5. Права та обов'язки осіб з обмеженими можливостями (аналіз вітчизняного законодавства). Критичний огляд адміністративного, сімейного та інших кодексів України на предмет вдосконалення відповідних законодавчих положень.

Тема 6. Адміністративна та карна відповідальність за порушення прав осіб з обмеженими можливостями: міжнародна практика. Оцінка світо-

вого досвіду в питаннях утворення та впровадження системи відповідальності за порушення прав інвалідів та осіб з обмеженими

Тема 7. Адміністративна та карна відповідальність за порушення прав осіб з обмеженими можливостями: українські виміри. Українські реалії стосовно кола відповідальності організацій та приватних осіб за обмеження прав осіб з обмеженими можливостями.

Тема 8. Права і обов'язки осіб з обмеженими можливостями в сфері середньої та вищої освіти. Критичний огляд правової бази з зазначеного питання з урахування стану вітчизняної освітньої сфери

Тема 9. Права і обов'язки осіб з обмеженими можливостями в сфері працевлаштування та праці. Критична оцінка існуючих в зазначеній сфері проблем і позитивних досягнень. Окреслення перспектив вдосконалення правового поля

Тема 10. Трудове законодавство в Україні щодо осіб з обмеженими можливостями. Розгляд відповідних питань в динаміці та з максимальним урахуванням вітчизняних реалій

Тема 11. Міжнародне співробітництво України з питань правового захисту осіб з обмеженими можливостями в сфері. Аналіз міжнародного досвіду України в питаннях координації законодавства відповідного спрямування

Тема 12. Проблеми та перспективи підвищення ефективності роботи в сфері правового захисту осіб з обмеженими можливостями. Розгляд юридичної, соціальної, фінансової та інших зацікавлених сегментів державного механізму щодо покращення правової та інших сфер стосовно осіб з обмеженими можливостями

Тема 13. Система спеціалізованих закладів для осіб правового захисту осіб з обмеженими можливостями в Україні. Оцінка ситуації в сфері функціонування відповідних закладів та питання покращення їх роботи в справі правового захисту осіб з обмеженими можливостями

Підсумковий модульний контроль: диференційований залік

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	сем.	пз	лаб.	с. р		л	сем.	пз	лаб.	с. р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Назва												
Тема 1. Українське законодавство з питань правового захисту осіб з обмеженими можливостями в Україні.	12	2	2			8		2				8
Тема 2. Міжнародні	12	2	2			8						

обмеженими можливостями.											
Тема 11. Міжнародне співробітництво України з питань правового захисту осіб з обмеженими можливостями в сфері.	10	2	2			6					8
Тема 12. Проблеми та перспективи підвищення ефективності роботи в сфері правового захисту осіб з обмеженими можливостями.	12	2	2			10					8
Тема 13. Адміністративна та карна відповідальність за порушення прав осіб з обмеженими можливостями: міжнародна практика.	2	2						2			
Разом за змістовим модулем 1	120	26	14			80		8	4		108
разом	120	26	14			80					
Усього годин	120	26	14			80					

6. Темі лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Трудове законодавство в Україні щодо осіб з обмеженими можливостями.	2	2
2	Міжнародні нормативно-правові акти з питань правового захисту осіб з обмеженими можливостями	2	-
3	Конвенція ООН про права осіб з обмеженими можливостями та особливості її реалізації в Україні	2	-
4	Загальна характеристика положень кодексів України, що пов'язані з правовим захистом осіб з обмеженими можливостями	2	2
5	Загальна характеристика положень кодексів України, що пов'язані з правовим захистом осіб з обмеженими можливостями	2	-
6	Права та обов'язки осіб з обмеженими можливостями (аналіз вітчизняного законодавства)	2	2
7	Адміністративна та карна відповідальність за порушення прав	2	-

	осіб з обмеженими можливостями: міжнародна практика		
8	Права і обов'язки осіб з обмеженими можливостями в сфері середньої та вищої освіти	2	-
9	Права і обов'язки осіб з обмеженими можливостями в сфері працевлаштування та праці	2	-
10	Трудове законодавство в Україні щодо осіб з обмеженими можливостями	2	-
11	Міжнародне співробітництво України з питань правового захисту осіб з обмеженими можливостями в сфері	2	-
12	Проблеми та перспективи підвищення ефективності роботи в сфері правового захисту осіб з обмеженими можливостями	2	-
13	Система спеціалізованих закладів для осіб правового захисту осіб з обмеженими можливостями в Україні	2	2
Усього годин		26	8

7. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Українське законодавство з питань правового захисту осіб з обмеженими можливостями в Україні. 1. Законодавство 90-х рр. ХХ ст. 2. Вдосконалення вітчизняного законодавства в 2000-х роках 3. Сучасне законодавство України стосовно прав осіб з обмеженими можливостями	2	-
2	Міжнародні нормативно-правові акти з питань правового захисту осіб з обмеженими можливостями 1. Міжнародні теоретичні та практичні здобутки останніх десятиліть. 2. Вплив процесів глобалізації та міграційних процесів. 3. Провідні тенденції останніх років.	2	2
3	Загальна характеристика положень кодексів України, що пов'язані з правовим захистом осіб з обмеженими можливостями 1. Критичний розгляд положень Карного Кодексу України. 2. Адміністративний, трудовий та сімейний кодекси України. 3. Законодавчі ініціативи останніх років.	2	-
4	Права та обов'язки осіб з обмеженими можливостями (аналіз вітчизняного законодавства). 1. Огляд основних прав. 2. Оцінка обов'язків. 3. Досвід збалансування право та обов'язків	2	-

5	Права і обов'язки осіб з обмеженими можливостями в сфері середньої та вищої освіти 1. Права та обов'язки в сфері середньої та середньої-спеціальної освіти 2. Обов'язки та права у вищій школі. 3. Шляхи вдосконалення законодавства.	2	-
6	Міжнародне співробітництво України з питань правового захисту осіб з обмеженими можливостями в сфері. 1. Міжнародне співробітництво в період становлення державної незалежності. 2. Міжнародне співробітництво 90-х – 2000-х рр. Досягнення та перспективи 3. Міжнародне співробітництво на сучасному етапі	2	2
7	Система спеціалізованих закладів для осіб правового захисту осіб з обмеженими можливостями в Україні 1. Радянська спадщина та її вдосконалення 2. Проблеми модернізації спеціалізованих закладів. 3. Сучасні тенденції розвитку спеціалізованих закладів	2	-
Усього годин		14	4

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Загальна характеристика положень кодексів України, що пов'язані з правовим захистом осіб з обмеженими можливостями	8	10
2	Загальна характеристика положень кодексів України, що пов'язані з правовим захистом осіб з обмеженими можливостями	10	10
3	Права та обов'язки осіб з обмеженими можливостями (аналіз вітчизняного законодавства)	6	12
4	Адміністративна та карна відповідальність за порушення прав осіб з обмеженими можливостями: міжнародна практика	8	10
5	Права і обов'язки осіб з обмеженими можливостями в сфері середньої та вищої освіти	8	12
6	Права і обов'язки осіб з обмеженими можливостями в сфері працевлаштування та праці	6	10
7	Трудове законодавство в Україні щодо осіб з обмеженими можливостями	10	10
8	Міжнародне співробітництво України з питань правового захисту осіб з обмеженими можливостями в сфері	8	12
9	Проблеми та перспективи підвищення ефективності роботи в сфері правового захисту осіб з обмеженими можливостями	8	12
10	Система спеціалізованих закладів для осіб правового захисту	8	10

	осіб з обмеженими можливостями в Україні		
		Усього годин	80
			108

9. Індивідуальні навчально-дослідні та науково-дослідні завдання

1. Трудове законодавство в Україні щодо осіб з обмеженими можливостями
2. Міжнародне співробітництво України з питань правового захисту осіб з обмеженими можливостями в сфері
3. Адміністративна та карна відповідальність за порушення прав осіб з обмеженими можливостями: міжнародна практика
4. Права та обов'язки осіб з обмеженими можливостями (аналіз вітчизняного законодавства)
5. Загальна характеристика положень кодексів України, що пов'язані з правовим захистом осіб з обмеженими можливостями

10. Методи навчання

За джерелом знань:

Словесні:

лекція, навчальна дискусія, імітаційно-ігрові суди

Наочні: ілюстрування, спостереження, перегляд освітніх програм, інтернет-ресурсів

Практичні:

практичні роботи, імітування критичних чи програмних ситуацій, моделювання ефективних вирішень питань

Методи розвитку критичного мислення:

есе, формулювання та захист альтернативних законодавчих чи освітніх проєктів, реконструкція заплутаних чи проблемних ситуацій.

Методи навчання відповідно до програмних результатів

ПРН 10 - лекція, обговорення, бесіда; метод проєктів; «коло ідей», «метод Прес», «ажурна пилка», «ток-шоу»; дерево рішень, асоціативний куц, таблиця «З-Х-Д»; презентація.

СПРН 1 - лекція; «коло ідей», «мозковий штурм», аналіз ситуації/випадку/дилеми, правила діалогу та дискусії, «ажурна пилка»; дерево рішень; демонстрація, презентація.

11. Методи контролю

Усний та письмовий контроль:

індивідуальне опитування;

фронтальне опитування;

співбесіди;

захист проєктів;

фронтальна перевірка виконаних завдань.

12. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання														Залік	Сума	
Змістовий модуль 1							Змістовий модуль 2						Інд. завд.	Разом	40	100
Т 1	Т 2	СР 1	Т 3	СР 2	СЗ 1	КР 1	Т4	Т5	СР 3	Т 6	СЗ 2	КР 2	10	60		
3	3	4	4	4	4	5	3	4	3	4	4	5				

Шкала оцінювання: національна та ECTS:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ І ВМІНЬ:

За національною шкалою	За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS
Відмінно	90 – 100	A

ставиться, якщо студент:

- ґрунтовно і повно відтворює вивчений матеріал;
- виявляє повне розуміння матеріалу, обґрунтовує свої думки, застосовує знання на практиці, наводить необхідні приклади не тільки за підручником, а й самостійно складені;
- викладає матеріал послідовно і правильно з точки зору норм літературної мови.
- вміє застосовувати його для вирішення конкретних професійних завдань

За національною шкалою	За 100 бальною шкалою	За шкалою ECTS
Добре	83 – 89	B
	75 - 82	C

ставиться, якщо студент дає відповідь, що задовольняє тим же вимогам, що й оцінка “5”, але допускає деякі помилки, які сам виправляє після зауваження викладача, та поодинокі не-

доліки в послідовності викладу матеріалу і мовленнєвому оформленні.

За національною шкалою	За 100 бальною шкалою	За шкалою ECTS
Задовільно	68 – 74	D
	60 - 67	E

ставиться, якщо студент виявляє знання і розуміння основних положень даної теми, але:

- відтворює матеріал не досить повно і допускає помилки у формулюванні правил;
- не вміє глибоко і переконливо обґрунтовувати свої думки і відчуває труднощі під час добору прикладів;
- відтворює матеріал непослідовно і допускає помилки в мовленнєвому оформленні.

За національною шкалою	За 100 бальною шкалою	За шкалою ECTS
Незадовільно з можливістю повторного складання	35 – 59	FX
Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням	0 – 34	F

Ставиться, якщо студент виявляє незнання більшої частини вивченого матеріалу відповідно розділу, допускає у формулюванні правил помилки, що спотворюють їх зміст, непослідовно і невпевнено викладає матеріал.

13. Форми поточного та підсумкового контролю успішності навчання.

- Опитування
- Контрольні роботи
- Тестування
- Моделювання кризових чи альтернативних ситуацій

14. Методичне забезпечення

Закони та постанови Верховної Ради України, законодавчі акти профільних міністерств, розпорядження державних та місцевих органів, які прямо чи опосередковано стосуються проблем правового захисту осіб з обмеженими можливостями в Україні.

15. Рекомендована література

Основна

1. Алексеева О. В. Адміністративно-правовий статус суб'єктів адміністративної відповідальності за правопорушення неповнолітніх / О. В. Алексеева // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер. : Юриспруденція., 2015. – 549 с.
2. Андреев Ю. С. Неблагополучна сім'я як чинник розвитку агресивної поведінки у підлітків / Ю. С. Андреев // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки. – 2013. – № 13
3. Бандурка І. Об'єкт посягання в злочинах проти прав та свобод людини / І.

- Бандурка // Публічне право. 2015. – 163 с.
4. Білоскурська О. В. Взаємозв'язок конституційних обов'язків людини і громадянина з окремими категоріями конституційного права / О. В. Білоскурська // Правова держава. 2015. – 281 с.
 5. Галунов М.І. Проблемні аспекти правового регулювання опіки та піклування про дітей в Україні / М.І. Галунов, В.В. Галунова // Право і суспільство. 2010. – 274 с.
 6. Дзюба І.В. Опіка та піклування в Цивільному праві України: проблемні питання призначення опікунів та піклувальників. 2017. – 250 с.
 7. Декларація прав дитини. Проголошена Генеральною Асамблеєю ООН 20 листопада 1959 року.
 8. Закон України " Про державну таємницю" від 21.09.99 р. № 1079-XIV. – К: 1999.
 9. Закон України «Про охорону дитинства».– Відомості Верховної ради 2001р.
 10. Кельман М. С. Юридична наука: проблеми методології / М. С. Кельман. – Тернопіль : ТЗОВ «Терно-граф», 2011. – 189 с.
 11. Капська, А. Й. Соціальна робота: навч. посібник. – К: Слово, 2011. – 267 с.
 12. Кідіна Н. В. Законодавство країн Європи про кримінальну відповідальність неповнолітніх / Н. В. Кідіна // Право України. 2010. – 84 с.
 13. Конвенція про права дитини від 20.11.1989 р.
 14. Конституційне право України : підруч. / за ред. Ю. М. Тодици, В. С. Журавського. – К., 2012. – 639 с.
 15. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // Офіційний вісник України. – 2010. – № 72/1. – Ст. 2598.
 16. Кравченко В. В. Конституційне право України : навч. посіб. К, 2014. – 462 с.
 17. Несинова С.В. Історико-правові аспекти становлення, розвитку та нормативного закріплення прав дитини // Право і суспільство. 2008. С. 16-19
 18. Новицька Н.Б. Правові основи захисту дітей від негативного впливу інформаційного середовища / Н.Б. Новицька // Правова інформатика. 2009. – 268 с.
 19. Основи соціально-правового захисту особистості : навчальний посібник / уклад. Г. В. Бондаренко. – 2-е вид., – Умань, 2011. – 412 с.
 20. Теорія держави і права: Навч. посіб / А. М. Колодій, В. В. Копейчиков, С. Л. Лисенков та ін.; За заг. ред. С.Л. Лисенкова, В.В. Копейчикова. – К., 2012. – 198 с.

16. Інформаційні ресурси, у т.ч. в мережі Інтернет

Офіційні сайти Офісу Президента України, Верховної Ради України, Міністерства Юстиції України, профільних міністерств та інших органів, розпорядження яких стосуються широкого кола питань правового захисту осіб з обмеженими можливостями в Україні.